

Оценка и картиране на екосистемите и услугите от тях

03-04 декември 2013, София
Мая Тодорова

*Проект “Да свържем опазването на
природата с устойчивото развитие
на селските райони “*

ECO < NOMY
LOGY

Conservation

The diagram illustrates the relationship between Ecology, Conservation, and Economy. The word "ECO" is on the left, with a green bracket pointing to "NOMY" (top) and "LOGY" (bottom). The word "Conservation" is written in red, with a purple arrow pointing up to "NOMY" and a purple arrow pointing down to "LOGY".

“Позеленяване” на
сектори с високо
въздействие

Управление на
природния капитал в
границите на
капацитета на
планетата

WWF Зелена
икономика

Въздействие върху
финансовите потоци

Подобряване на
управлението и
показателите

План на презентацията

1. Обзор на екосистемните услуги
 2. Политическа рамка на оценка и картиране на екосистемните услуги
 3. Принос на проекта към процеса на оценка и картиране на екосистемните услуги
-

Екосистемни услуги: всички ползи от природата за хората

Материални:

дървесина, вода,
храни, влакна, горива,
семена, билки...

Регулиращи и поддържащи:

поддържане
качеството на водите,
въздуха, защита от
наводнения...

Културни:

туризъм,
образование,
НИД, изкуство

Екосистемни услуги

От оценка и картиране на екосистемните услуги до счетоводство на природния капитал

Процесът в Европа – политическа рамка и ангажимент на страните-членки

- ❖ Да се спре загубата на биологичното разнообразие в ЕС до 2020 г.
- ❖ Да се опази, оцени и възстанови БР и услугите на екосистемите в ЕС до 2050 г.
- ❖ Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. → 6 приоритетни цели

Цел 2: Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги

Интегрирането на зелена инфраструктура, възстановяването на поне 15 % от нарушените екосистеми до 2020 г. и разработването на инициатива, гарантираща нулева нетна загуба на екосистеми и техните услуги до 2015 г., ще бъдат основните мерки за поддържане и подобряване на услугите на екосистемите.

Процесът в Европа – политическа рамка и ангажимент на страните-членки

❖ Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г. → Цел 2 Поддържане и подобряване на екосистемите и техните услуги

❖ Дейност 5 Счетоводство на ЕУ: Страните-членки, с помощта на ЕК ще картират и оценят състоянието на екосистемите и услугите от тях на национално ниво **до 2014 г.**, ще оценят икономическата стойност на тези услуги и ще насърчат интегрирането на тези стойности в системи за счетоводство и отчитане на Европейско и национално ниво **до 2020 г.**

Процесът в Европа

- Създадена е работна група “Оценка и картиране на ЕУ”
 - Разработена е единна типология на екосистемите
 - Разработена е единна международна класификация на екосистемите и техните услуги (CICES)
 - Разработена е методическа рамка за картиране и оценка на ЕУ
 - Извършено е първото изпробване на методическата рамка за 6 пилотни тематични области
-

Принос на WWF в процеса на оценка и картиране на ЕУ

- Участие в пилотните тематични области “Гори” (ДКП) и “Счетоводство на природния капитал” (ЕРО)
 - WWF мрежата има разработен софтуер за картиране, оценка и отчитане на взаимодействията между различни екосистемни услуги: **InVest**
 - Инициира и фасилитира MAES процеса в Румъния и България (в региона) и в Европа
-

Принос на проекта “Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони” към MAES

- Представени са карти и данни в предварително-зададен формат на екосистемните услуги от трите пилотни района
- **Основни изводи:**
 - Въпреки общата методология, едно решение не съответства на всички MS, нужен е национален план и подход!
 - Като цяло, налична е статистика за оценка на материалните ЕУ и част от регулиращите на национално ниво
 - Липсва подробна статистика на пилотно/ регионално ниво
 - Липсва систематизирана информация за икономическите ползи на ниво екосистема
 - Управлението на горските територии е делегирано на различни институции, в зависимост от функциите на горите (стопански/ охрана/ поддържащи), като гео-обхватът на действие понякога се припокрива, но се борави с различна информация (пример → следващ слайд)

Принос на проекта “Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони” към MAES

• Основни изводи (2):

- Управлението на горските територии е разпределено между различни институции....

Например: горите в Българка се управляват от горските предприятия и ДПП “Българка”. Припокриването на териториите не е 100%, плановете за управление на двете институции са разработени през и са валидни за различни времеви периоди → това затруднява оценката на ЕУ на пилотно ниво

- MAES за горите на национално ниво е възможен процес, но може да има разминаване/ припокриване, ако се включат и защитените територии като отделна категория
- В същото време услугите генерирани от ЗТ имат много по-висока стойност, тъй като е налице устойчиво управление и опазване. В същото време... → виж въпроси

Принос на проекта “Да свържем опазването на природата с устойчивото развитие на селските райони” към MAES

• Въпроси:

- Остава въпрос все още как ще се оценят и остойността екосистемните услуги от екосистемите: в основата на подхода са “ползите от природата за хората”, а селските райони на България, където е природният капитал, обезлюдяват.
- Как да оценим екосистемните услуги адекватно на същите/ подобни, генерирани в райони на ЕС с по-висок жизнен стандарт, за да могат те (съответно страната ни) да получат полагащия им се приоритет и ресурси.
- Присъщата стойност на екосистемите (intrinsic values) или стойността на екосистемите за биологичното разнообразие е важен елемент, който не присъства в момента в подхода екосистемни услуги, поради техния фокус върху благосъстоянието на хората.

Горски ЕУ от пилотен район Българка

Обща площ: 22 701,05 ха

Площ на горите: 18 451 ха

Материални ЕУ	Хранителни	Биомаса	Горски плодове и гъби, билки – цялата горска площ Дивеч: сърни, благороден елен, глиган, вълк, лисица - целия пилотен район
	Материали	Биомаса	1) Дървесина: 1260 ха, 2769 m ³ дървесина ср. на год. 2) Ароматни и медицински растения (78% от територията)
	Енергия	Енергия от биомаса	Дърва за огрев: 5940 m ³ дърва ; 8713 m ³ мъртва дървесина

Горски ЕУ от пилотен район Българка

Регулиращи и поддържащи	Поддържане на потоците	Твърди потоци	Защита от почвена ерозия- 14 996 ха от горите
		Течни потоци	Регулиране на качеството и количеството на водите - 11 248,1 ха от горите
		Газови / въздушни потоци	Горски защитни пояси около земеделски земи и инфраструктура в горските територии - 386 ха
		Регулиране на елементите на атмосферната и климата	Регулиране на микроклимата (чрез естествена и залесена растителност)- цялата територия на горите

Горски ЕУ от пилотен район Българка

Културни	Физически и интелектуални взаимодействия с дивите видове, екосистемите и ландшафта	Физическо взаимодействие	Лов (на цялата територия на горите в района); туризъм: 5120,7 ха
		Интелектуални и научни взаимодействия	Опрашване, изследване на горите и дивите видове: цялата горска територия
	Духовни, символични и други взаимодействия с видовете, екосистемите и ландшафта	Духовна стойност на горите	цялата горска територия

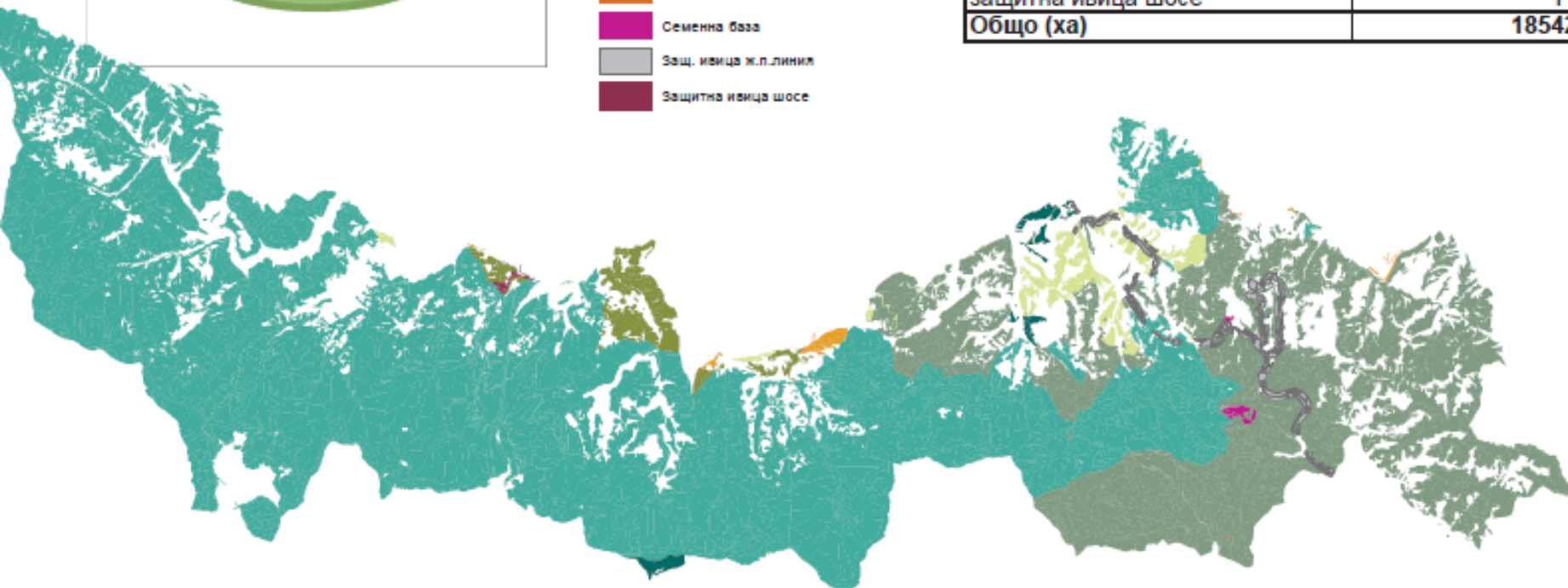
ПП БЪЛГАРКА
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИЯ ФОНД
СПОРЕД ФУНКЦИОНАЛНОТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ГОРИТЕ

Легенда

Функционално разпределение

- Вододайна зона
- Природен парк
- Национален парк
- Зелена зона
- Курортна гора
- Дървопроизв.и средообр.
- Природна забележ.
- Семенна база
- Защ. ивица ж.п.линия
- Защитна ивица шосе

Функционално разпределение	Площ (ха)
Вододайна зона	12990.24
природен парк	4596.44
Национален парк	304.51
зелена зона	279.07
Курортна гора	90.41
Дървопроизв.и средообр.	41.71
Природна забележ.	0.61
семенна база	21.57
защ. Ивица ж.п.линия	206.24
защитна ивица шосе	11.75
Общо (ха)	18542.54

Пример за остнойносттаване на екосистемните услуги: пилотен район Русенски Лом – на година в евро

Клас ЕУ	Група ЕУ	Описание	Стойност
Материални	Хранителни	Диви плодове	250
		Дивеч	230 000
	Материали	Дървесина и дърва	80 000
		Фураж	66 000
Регулиращи и поддържащи	Поддържане на потоците	Защита от наводнения	7 500
	Поддържане на физически, химически, биологични условия	Пречистване на водите	15 340
		Поглъщане на въглерод	2 321 570
Културни	Физически и интелектуални взаимодействия с дивите видове, екосистемите и ландшафта	Еко-туризъм	67 200

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Мая Тодорова
Регионален мениджър “Зелена икономика”
WWF Дунавско-Карпатска програма
mtodorova@wwfdcp.bg

WWF IN SHORT

+100

WWF is in over
100 countries, on
5 continents

1961

WWF was founded
In 1961

+5000

WWF is in over
100 countries, on
5 continents

+5M

WWF has over
5 million supporters

